

Motion till riksdagen 2024/25:3403

av **Lawen Redar m.fl. (S)**

med anledning av prop. 2024/25:154 Partipolitiska lotterier

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2024/25:154 Partipolitiska lotterier.

Motivering

Regeringens och Sverigedemokraternas verkliga, och enda, syfte med denna proposition är att skada Socialdemokraterna och arbetarrörelsens möjligheter att verka politiskt. Genom att inskränka våra finansieringsmöjligheter vill de försvåra vår förmåga att organisera oss, mobilisera väljare och bygga folkligt engagemang.

Förslagen i propositionen innebär i praktiken ett förbud mot partipolitiska lotter – ett verktyg som länge varit en viktig del av svensk civilsamhällestradition. I sin helhet utgör förslaget ett flagrant avsteg från den svenska traditionen av brett samförstånd i frågor som rör demokratins mest grundläggande spelregler.

I stället för att ta den öppna debatten om politikens innehåll, väljer regeringen och Sverigedemokraterna att angripa oppositionens grundläggande förutsättningar att verka. Det är en strategi som snarare för tankarna till auktoritära styren än till en livskraftig demokrati.

Motiven bakom de föreslagna lagändringarna förtjänar också att ifrågasättas på djupet. Att ett de facto-förbud mot partipolitiska lotter skulle stärka tilliten till de politiska partierna saknar stöd i saklig grund, vilket bekräftas av regeringen själv i propositionen.

Förslagen påverkar dessutom föreningsfriheten och aktualiserar centrala konstitutionella principer, som proportionalitet och likabehandling. Trots detta behandlas dessa aspekter tämligen lättvindigt. Inte heller de europarättsliga aspekterna adresseras på ett tillfredsställande sätt. Det gör att underlaget inte håller som grund för ny lagstiftning. Noggrannare analys behövs.

Partipolitiska lotterier är, liksom andra allmännyttiga ändamål, undantagna från skatt. Att nu föreslå beskattning enbart för dessa, utan tydliga skäl, innebär godtycklig lagstiftning. Det riskerar att försvaga civilsamhället och snedvrider konkurrensen till förmån för andra organisationer. Förklaringen till att en spelskatt skulle slå så hårt mot partipolitiska lotterier är att de enligt spelförordningen i likhet med andra ideella föreningar inte får ge ut mer än 50 procent i vinståterbetalning till spelarna. Den begränsningen har inte de kommersiella spelbolagen, exempelvis nätkasinon, som betalar ut upp till 96 procent i vinståterbetalning. Spelskatten räknas nämligen ut som (nettoomsättningen – vinståterbetalning) * 22 procent. Det innebär att skatten blir minst 11 procent av omsättningen för partipolitiska lotterier, medan den endast blir 0,88 procent för de nätkasinon som har 96 procents vinståterbetalning. Det leder till att de partier som bedriver lotterier får betala minst 12,5 gånger så mycket skatt som många av de bolag som bedriver nätkasinon.

Regeringen konstaterar också själv i propositionen att det inte finns några säkra uppgifter som tyder på att förekomsten av partipolitiska lotterier haft en undanträngande effekt för andra allmännyttiga lotterier på lotterimarknaden. Det finns således inga övertygande skäl att behandla allmännyttiga lotterier olika.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi socialdemokrater avslå propositionen i sin helhet.

För en mer detaljerad redogörelse för våra ståndpunkter hänvisar vi till vårt tidigare remissyttrande angående Partipolitiska lotterier (Ds 2024:3, Fi2024/00925).

Lawen Redar (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Louise Thunström (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Azadeh Rojhan (S)

Magnus Manhammar (S)

Ewa Pihl Krabbe (S)